

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 062 118/99-3411
Signatura: bf2ws201

Oblastní pracoviště č. 6
Okresní pracoviště Litoměřice

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola/zařízení:	Gymnázium Lovosice, Sady pionýrů 600, Lovosice 410 00
Identifikátor ředitelství:	600 010 911 IZO: 000 081 884
Ředitel(ka) školy/zařízení:	M. Štyks
Zřizovatel:	MŠMT ČR Praha
Příslušný školský úřad:	ŠÚ v Litoměřicích
Termín inspekce:	26. - 28. dubna 1999
Inspektoři:	M. Zavoralová, Mgr. V. Heřmánková, Mgr. V. Slezáková
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Schválené učební dokumenty, tematické plány, rozvrh hodin, třídní knihy, předepsané písemné práce

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Výuka probíhá v pronajaté budově města Lovosice. Jedná se o dvoupodlažní budovu, která vždy sloužila školství a nachází se v krásném a tichém prostředí. Gymnázium je zde od roku 1994. V roce 1995 začala rekonstrukce celého objektu. Vybudovalo se nové osvětlení, sociální zařízení, všechny odborné učebny potřebné pro výuku a v suterénu školy šatnové skříňky pro žáky. V současné době je využíváno deset kmenových tříd a osm odborných učeben (fyziky, chemie, hudební a výtvarné výchovy, dvě výpočetní techniky a dvě laboratoře chemicko-biologickou a jazykovou). Ve škole je dále menší tělocvična s nářadovnou, posilovna a asfaltové hřiště. Třídy jsou velké, prostorné, vybavené novým nábytkem a v oknech jsou závěsy. Interiér každé třídy je barevně odlišen.

Učebními pomůckami a didaktickou technikou je škola vybavena dostatečně. Pro výuku jsou také k dispozici videoprogramy a počítačové programy. Pomůcky jsou umístěny v jednotlivých kabinetech vyučujících. Škola je připojena na Internet. K dispozici učitelům i žákům je knihovna s 3704 svazky a studovna. Fond učebnic je dostatečně široký, aktualizovaný a odpovídá vzdělávacímu programu školy.

Dále je v prostorách školy umístěn automat na nápoje a bufet s občerstvením, provozovaný žáky v rámci výuky ekonomie.

Škola má vzhledem k počtu žáků odpovídající prostorové podmínky zajišťující vzdělávací program školy, pomůcky a technika jsou využívány a inovovány. Fond učebnic je aktualizovaný.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Škola je umístěna stranou hlavní komunikace v klidném prostředí bez většího hluku. V době konání inspekce bylo okolí školy čisté a udržované.

Rozvrh hodin neodporuje vyhlášce MŠMT ČR č. 29/1991 Sb. § 9 o základních školách v platném znění ani vyhlášce č. 354/1991 Sb. § 13, 14 a 15 o středních školách. Z hlediska psychohygieny však není vhodná kumulace dvouhodinového bloku IVT, matematiky a fyziky v kvartě, jak tomu je ve skupině dívek ve čtvrtěk.

Škola nemá vlastní jídelnu, stravování žáků i učitelů je zajištěno v městské jídelně poblíž školy. Pitný režim je zajištěn nápojovým automatem.

Pracovní místa učitelů i žáků splňují psychohygienické požadavky. Lavice a židle mají velikost odpovídající věku žáků. Z prostorových důvodů je nevhodné umístění poloviny třídy (sekunda) při výuce jazyka do učebny výtvarné výchovy. Podle subjektivního posouzení byly ve třídách dobré tepelné i světelné podmínky.

Škola je vyzdobena květinami a výtvarnými díly, které jsou částečně pracemi žáků školy. Chodby i třídy byly uklizené a prostředí působilo vkusně a útulně.

Bezpečnostní předpisy byly v době konání inspekce dodržovány.

Psychohygienické podmínky jsou hodnoceny jako spíše nadprůměrné.

3 Hodnocení personálních podmínek

V letošním školním roce zajišťuje výuku celkem 21 učitelů. Ve škole dále působí lektor anglického jazyka, který není započten do celkového přehledu o odborné a pedagogické způsobilosti vyučujících dle vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb.

Počet vyučujících celkem	Odborně i pedagogicky způsobilí	Jen odborně způsobilí	Jen pedagogicky způsobilí	Bez odborné a pedagogické způsobilosti
20	17	0	2	1

Personální zajištění výuky jednotlivých sledovaných předmětů (údaje v %)

Předmět	Odborně i pedagogicky způsobile	Jen odborně způsobile	Jen pedagogicky způsobile	Bez odborné a pedagogické způsobilosti
Matematika	100			
Fyzika	100			
Český jazyk	80			20
Základy spol.věd				100
Anglický jazyk	50		50	
Německý jazyk	50		50	

Z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti pedagogického sboru celkově lze hodnotit personální podmínky jako dobré. V předmětech základy společenských věd a cizí jazyky jako podprůměrné.

Další zjištění: ČŠI se zabývala rozbořem personálního zajištění výuky a zjistila, že ve 2 případech výše uvedených předmětů (ZSV a CJ) jde o vyučující, kteří dokončují studium VŠ.

4 Plnění učebních osnov

V průběhu orientační inspekce bylo plnění učebních osnov sledováno při hospitacích v jednotlivých předmětech (viz bod 5). Negativní zjištění se týká neplnění osnov v anglickém jazyce, neboť obsah a forma předložených písemných prací je v rozporu se schválenými osnovami pro tento typ školy (viz bod 12).

Plnění učebních osnov je realizováno, parciální nedostatek se týká anglického jazyka.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Matematika a fyzika

Pozitivním zjištěním je, že všichni vyučující jsou odborně i pedagogicky způsobilí. Do výuky jsou zařazena všechna témata obsažená v platných učebních dokumentech pro 6.-9. ročník základní školy a pro čtyřletá gymnázia. Obsah výuky stanovený v učebních osnovách je učiteli rozpracován do tematických plánů (dále jen TP) pro jednotlivé ročníky. V předložených TP pro 6.-9. ročník jsou prováděny výrazné přesuny tematických celků z ročníku do ročníku (většinou z vyššího do nižšího ročníku). ČŠI upozornila ředitele školy na určitá negativa z toho vyplývající, např. při přestupu žáka zpět na ZŠ, popř. zátěž pro pomalejší žáky. Předepsané písemnosti a laboratorní práce jsou v plné míře plněny. Různých matematických a fyzikálních soutěží se žáci školy každoročně účastní. Na škole je stanovena předmětová komise, která svoji činnost vyvíjí na základě řešení podnětu, tj. splnění požadavku ze strany ředitele. Písemně její činnost není zpracována.

Výuka ve všech hospitovaných hodinách byla vedena frontálně, metoda řízeného rozhovoru se střídala se samostatnou prací žáků. V hodinách nebyly uplatněny metody odpovídající současným trendům, práce v týmu, práce s informacemi atd., často se učitel spokojil odpovědí žáka pouze jedním slovem či odříkáním definice. Hodinám bylo společné, že vyučovací proces probíhal v příjemné pracovní atmosféře a vzájemný vztah učitel - žák byl korektní a vstřícný. Malá pozornost vyučujících je věnována opravám sešitů a domácích cvičení u žáků nižších ročníků víceletého gymnázia a zápisům do studijních průkazů.

Zajištění a průběh výuky výše uvedených předmětů je hodnoceno jako průměrné.

Anglický a německý jazyk

Výuku zajišťuje šest vyučujících včetně kanadského lektora, kteří jsou sdruženi do předmětové komise. Ta se schází podle potřeby, většinou v návaznosti na pedagogické rady nebo při nutnosti řešit nenadálý problém. Do náplně její práce spadá i příprava školních kol olympiád, vyhodnocení výsledků okresních a krajských kol a sestavení návrhu potřebného doplnění pomůcek a materiálu pro jazykovou výuku.

ČŠI provedla ve škole celkem 7 hospitací u všech přítomných vyučujících, plánovaný počet hospitací musel být snížen pro nemoc jedné učitelky německého jazyka. Všechny hodiny byly vedeny v cizím jazyce, měly logickou stavbu a byly pečlivě připravené.

Vyučující střídali metody podle obsahu látky a věku žáků, aby je vhodně motivovali a rozvíjeli komunikační schopnosti a dovednosti. To se jim dobře dařilo, zejména v hodinách vedených rodilým mluvčím. Z tohoto hodnocení se vymyká jedna zhlédnutá hodina v posledním ročníku, zaměřená na přípravu maturitního tématu, kde takřka jedinou náplní byl cizojazyčný literární výklad učitele včetně závěrečného shrnutí a činnost žáků se omezila na psaní poznámek a jednoslovné odpovědi na několik otázek. Efektivita výuky byla o to nižší, že práci se věnovali pouze maturující žáci.

Využití audioorálních pomůcek se omezilo na jediný případ použití magnetofonu, což je zarážející při solidní úrovni materiálně technického vybavení pro výuku cizích jazyků. Vyučující mají magnetofony a audiokazety k některým učebnicím, několik videokazet, ve třídách jsou instalovány televizory a videorecordery, na stěnách odborných učeben jsou rozvěšeny mapy států, gramatické přehledy, cizojazyčné plakáty a projekty vytvořené žáky. V kabinetech je dostatek slovníků pro žáky i pro potřebu učitelů, časopisy a další doplňkové materiály.

Z psychohygienického hlediska nebylo vhodné umístění jazykové výuky v tercii do učebny výtvarné výchovy, kde není dostatek místa, žáci seděli v jedné řadě bokem k tabuli a někteří z nich na ni ani neviděli.

ČŠI požádala o předložení písemných prací předepsaných osnovami. Písemné práce z německého jazyka odpovídaly svojí náplní požadavkům osnov, byly pečlivě opravené učiteli i žáky, známka byla doplněna i slovním hodnocením. Písemné práce z anglického jazyka měly pouze podobu testů bez zařazení souvislého slohového útvaru, který je předepsán osnovami pro výuku cizích jazyků schválenými MŠMT ČR pod č. j. 19539/95-2 (Učební osnovy pro gymnázia s návazností na základní školu a nižší ročníky šestiletých, sedmiletých a osmiletých gymnázií) a platností od 1. září 1995 a č. j. 20893/91-35 (Učební osnovy čtyřletého gymnázia) s platností od 1. září 1991. Některé práce byly opravené ledabyle, nebyly oklasifikovány nebo známka nebyla podepsaná, chybělo označení třídy a datum, objevovalo se hodnocení „minus“. Mnohé práce měly velmi špatnou grafickou úpravu.

Žáci školy se pravidelně účastní soutěží v cizích jazycích, kde dosahují slušných výsledků. V loňském školním roce se 1 žák umístil na prvním místě v krajském kole soutěže v německém jazyce, letošním úspěchem je 1., 2. a 6. místo v okresním kole v angličtině, 3. a 7. místo v němčině. V loňském školním roce jeden žák úspěšně vykonal státní jazykovou zkoušku z angličtiny a jeden žák z němčiny.

Výuka cizích jazyků je postavená na solidním materiálním vybavení a vesměs dobré práci vyučujících v hodinách. Písemným pracím z anglického jazyka je třeba věnovat větší pozornost a péči po stránce obsahové i grafické.

Český jazyk a základy společenských věd

Výuka českého jazyka je zabezpečena z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti na 80 %. Hospitace proběhly v hodinách výuky mluvnice i literatury víceletého i čtyřletého cyklu. Všechny hodiny byly z hlediska forem práce dobře strukturované, učivo odpovídalo učebním osnovám, učební pomůcky byly v průběhu hodin využity. Vhodně byl používán i doplňkový učební materiál (kvíz, publikace). Zařazeny byly formy práce odpovídající moderním trendům ve vyučování - samostatná práce, skupinová práce, práce s textem. Žáci prokázali dobré znalosti v průběhu hodnocení, ale i v samostatné aplikaci učiva a vyvozování nových poznatků z předloženého materiálu (učebnice, jiný text). V nižších ročnících gymnázia byla vhodně uplatňována názornost, sešitům žáků je věnována dostatečná pozornost.

Předepsané kontrolní písemné práce z hlediska obsahu odpovídaly požadavkům učebních osnov a byly opraveny. Ke kontrole byly předloženy i diktáty nižších ročníků, jejichž počet a rozsah látky odpovídal učivu učebních osnov. Dílčí negativní zjištění se týká předepsaných písemných prací vyšších ročníků gymnázia, kde v některých případech chyběly opravy provedené žákem. Písemné práce tak neplní svou funkci zpětné informace o dosaženém výsledku určené žákovi.

I přes toto dílčí negativní zjištění byla výuka českého jazyka a literatury hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Výuka předmětu základy společenských věd je realizována vyučující, která příslušný obor studuje na Pedagogické fakultě. Hodiny byly z hlediska struktury činností a použitých metod práce velmi dobře připraveny. Žáci samostatně pracovali s informacemi, projevovali dobré pochopení probíraných jevů, doplňující materiál byl vhodně zvolen. Vyučující vycházela z konkrétního rozboru příslušné problematiky a přihlížela k úrovni a zájmům žáků.

Výuka výše uvedeného předmětu je realizována velmi dobře.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

ČŠI neprováděla vlastní testování vědomostí žáků, v průběhu inspekce nebyly užity jiné evaluační prostředky. Kladné zjištění se týká výsledků soutěží a olympiád, kterých se žáci školy účastní. Dobré výsledky byly dosaženy v cizích jazycích, matematice, českém jazyce, volitelném předmětu aplikovaná ekonomie. Jako nejvýznamnější se jeví získání 1. místa (2 žáci) v prestižní konkurenci několika řešitelských týmů z celé ČR v soutěži „O nejlepší MESE tým 99“ s tematikou počítačové simulace podnikání.

Škola si sama zajišťuje testování vzdělávacích výsledků z důvodu zpětné vazby při hodnocení vlastní činnosti. Pro žáky 4. ročníků to byly testy SCIO, pro nižší ročníky testy KALIBRO. Pro žáky výkon v těchto testech znamená poznání vlastní pozice v určité skupině výsledků, testy jsou anonymní a nejsou zahrnuty do klasifikace předmětů. Vedení školy si provádí porovnání výsledků svých žáků s přehledem průměrů za celou republiku. Část testů (základní verze) je hrazena z prostředků školy, další část po dohodě se žáky je realizována za úplaty podle zájmu a potřeb žáků.

Chod školy se řídí kvalitně zpracovaným školním řádem, který zohledňuje provoz školy, organizaci života ve škole a zahrnuje také práva žáků a jejich zákonných zástupců. Kromě tohoto demokraticky pojatého řádu, který určuje život ve škole, je patrné výchovné působení školy i z nabídky činnosti mimo výuku. Dobře pracuje výtvarný a keramický kroužek, pěvecký sbor reprezentuje školu při různých příležitostech ve městě a okolí a účastní se festivalu souborů.

Vzájemná komunikace vyučujících a žáků probíhala v přátelské atmosféře, byla vstřícná, žáci vystupovali zdvořile a kultivovaně. Vliv žáků na vytváření prostředí školy je patrný, v prostorách chodeb jsou vystavené práce z aktuální činnosti žáků, funkční je také jejich vlastní nástěnka.

V tomto bodě lze aktivity školy hodnotit jako nadprůměrné, škola vykazuje znaky harmonických vztahů mezi žáky a pedagogy a vytváří prostor a podmínky pro individuální rozvoj osobnosti žáka.

ZÁVĚRY

Pro výkon školní inspekce vytvořilo vedení školy vhodné podmínky. V průběhu inspekce bylo zjištěno porušení obecně závazných právních norem v případě dílčího neplnění učebních osnov anglického jazyka (viz protokol o kontrole).

Celkově lze konstatovat, že škola plní dobře své poslání, připravuje žáky pro studium na vysokých a vyšších odborných školách, popř. pro výkon profesí ve správě, kultuře a dalších oblastech státního i soukromého sektoru.

Podmínky a průběh vzdělávacího procesu lze celkově hodnotit jako dobře fungující, základní a prioritní činnosti jsou až na drobné výjimky kvalitní a funkční.

Doporučení k další činnosti školy:

- Ve výuce matematiky neprovádět výrazné přesuny tematických celků z ročníku do ročníku (z vyššího do nižšího), ale pouze v rámci jednoho ročníku. V hodinách více uplatňovat rozmanité metody stimulující samostatnost a rozvoj tvůrčího myšlení.
- Neponechávat žákům nižších tříd víceletého gymnázia zápis známek do studijních průkazů bez kontroly učitele.
- Při kontrole vzdělávacích výsledků žáků (předepsané písemné práce) nepodceňovat zpětnovazební funkci opravy a dbát na grafickou úpravu těchto prací.
- Při výuce více využívat audioorální pomůcky.

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu

M. Zavoralová v. r.

členové týmu

Mgr. V. Heřmánková

.....
Mgr. V. Slezáková v. r.

V Litoměřicích dne 1999-05-26

Přílohy: protokol o kontrole

Inspekční zprávu jsem převzal(a) dne 1999-06-07.....

razítko

Podpis ředitele(ky) školy

M. Štyks v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:	1999-06-24	062 163/99-3411
Školský úřad:	dtto	062 164/99-3411
Rada školy:	-	-

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
1999-06-23	142/99	Byly vzneseny připomínky k obsahu inspekční zprávy.